

BULLETTIN FÖR SVENSKA
STRÅKLÄRARFÖRBUNDET
NR 2 SOMMAREN 2008

esta

Newsletter

Sven Karpe 100 år - stor högtidsdag
Häng med till Bern
Historik om Lindholms Violionateljé

ESTA Newsletter
Nummer 2 våren 2007

Innehåll:

Högtidlighållandet av Sven Karpe 100 år.....	4
BERN 2008 - rapport från konferensen.....	6
Köp Nilla Pierrous CD och stöd LundgrenskaStiftelsen.....	11
Makarna Welins stipendier utdelade.....	12
Sol, vind och vatten i Nacka Musikskola.....	12
Årsmöte 2008 - nya styrelsemedlemmar utsedda.....	13
Historien om Lindholms violinateljé.....	14
Stråkplanket med Catharina.....	17
PRESENTATIONEN - Ulrik Lundströms böcker....	18

European String Teachers Association

European String Teachers Association
Centralt sekretariat:
Silvia Meier, ESTA-Schweiz, Murbacherstrasse 22, CH-4056 Basel 22
Tel : (0041/61) 321 20 18
e-post: esta-sekretariat@gmx.ch
President: Edith Peinemann (D)
Vice president: Kjell-Åke Hamrén (SE)
Kassör: Käthi Gohl (CH)
Övriga ledamöter: Karen Valeur (DK), Peter Esswood (GB)

Omslaget: Spelglada sarina Hnsson i Sweet String. Foto: Eva Bogren

är en publikation utgiven för Svenska Stråkläraryrket.

Ansvarig utgivare: Gunnar Crantz

Redaktör: Per Helders

Artiklar, inlägg, recensioner etc är välkomna och skickas till:

estanews@esta.se

ESTA Newsletter/Per Helders

Kristinedalsbacken 3

131 46 Nacka

Tel. 070-535 41 26

Copyright för artiklar och inlägg: SSF och enskilda författare. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inkommet material. Innehållet i publikationen ger ej uttryck för centrala ESTA:s åsikter i skilda frågor. Eftertryck tillåtet endast efter tillstånd och med angiven källa.

Medlemskap i SSF kostar 350 kr/år för aktiva och stödjande medlemmar, 100 kr för studenter och pensionärer.

Pg 88 69 57-0

OBS! Glöm inte att ange namn och adress tydligt samt att meddela eventuella adressändringar!

Annonsspriser tills vidare:

Helt uppslag 3000 kr (färg 4500 kr)

Hel sida 1800 kr (färg 2700 kr)

Halv sida 900 kr (färg 1200 kr)

Mindre 600 kr (färg 900 kr)

För beställning, kontakta SSF, se nedan.

Manusstopp för nr 3 2008: 10 september

Svenska Stråkläraryrket

c/o Päivikki Wirkkala-Malmqvist

Kanalgatan 106

603 65 Norrköping e-post: sekreterare@esta.se

Pg 88 69 57-0

Hemsida: www.esta.se

Hedersordförande: Harald Thedéen

Hedersledamöter: Anders Sparf, Kjell-Åke Hamrén

Ordförande: Gunnar Crantz

Vice ordförande: Anna Lindal

Sekreterare: Päivikki Wirkkala-Malmqvist

Kassör: Johan Falk

Övriga ledamöter: Ingemar Edström, Siw Burman, Eva Bogren, Per Helders

Suppleanter, tillika kretsombud: Hans Kennemark, Yvonne Bergström, Lars Jöneteg, Frank Lind, Stefan Valdemarsson, Bengt-Eric Norlén

Ordföranden har ordet

Vad är kvalitet?

Sedan några år tillbaka är jag Toyotaägare. Därigenom har jag fått tillfälle att reflektera över begreppet kvalitet. För faktum är att företaget Toyota under ett par decennier belyst detta begrepp på ett sätt som är intressant även utanför bilperspektivet. Innan dess var nog kvalitet ungefär detsamma för Toyota som för de flesta biltillverkare. Toyota som bil hade bland annat rykte om sig att rosta, vilket var i högsta grad välgrundat. Men en period av mycket långsiktig strategisk planering ändrade detta. Det var en planering som syftade till att ta marknadsandelar av andra biltillverkare, inte minst europeiska, som ditintills haft ett rykte om att ha bättre kvalitet än exempelvis asiatiska bilar. Vad gav då denna planering för resultat? Jo, att bilmärket Toyota blev allmänt känt för sin höga kvalitet. Att uppnå detta är naturligtvis enormt svårt, det krävs övertygande resultat under lång tid och på bred front för att bygga upp ett sådant rykte som bilkoncernen nu har. Det finns alltså otaliga exempel på driftsäkerhet och hållbarhet. Låt mig bara ta ett: En kollega till mig har en Toyota Avensis modell 99. Den har nu gått 35000 mil. Och hittills inte varit på verkstaden annat än för service. På bilbesiktningen jublar man.

Men om det nu var den långsiktiga strategiska planeringen som ledde till detta, vad mer exakt bestod då denna planering av? Vilken var orsaken till att Toyota lyckades med en ryktesförbättring som saknar motstycke? Ja ska man gå in på det i detalj skulle det ta lång tid och mycket plats. Och hur skulle man beskriva det hela utan att gå in på detalj? Är det överhuvudtaget möjligt? Ja, jag påstår det. Det är möjligt om man studerar begreppet kvalitet. Vad menar vi med kvalitet? Jag vill påstå att Toyota hade en alldeles särskild infallsvinkel på detta begrepp. Inte så att man skulle vara bäst i vissa avseenden,

eller att man skulle förbättra på bred front i allmän bemärkelse. Nej, infallsvinkeln var en annan. Jag insåg detta när jag tänkte på att min kollegas Avensis aldrig varit på verkstaden. Där har vi visionen.

När man pratar om kvalitet ska man vara noga med att inse att kvalitet i specifika avseenden är en sak, och kvalitet i betydelsen hög lägstanivå en annan. Tyvärr känns det som att det inte är denna universella syn på begreppet kvalitet som är i centrum när ordet nämns av debattörer och politiker. Inom utbildning till exempel har vi hört att man ska satsa på kvalitet under många år nu. Samtidigt strömmar det in rapporter om att elever numera inte ens besitter de mest elementära kunskaper. OK, det kan bero på många saker, bilden är delvis komplex. Men samtidigt att en central orsak är att man föredrar att prata om allt fint man vill göra framför att prata om hur man undviker det vi alla vill slippa.

Var stolta!

Gunnar

...och några ord från redaktören

Äntligen... Efter veckor av fullspäckat schema, datorhaverier och andra förseningar kommer här nu sommarnumret av ESTA Newsletter. Men inget hindrar väl er medlemmar att ta in detta nummer liggande i hängmattan. Kanske är det till och med bättre än om tidningen kommer i maj, eftersom alla då har fullt upp. Det är glädjande att konstatera att detta nummer av ESTA Newsletter innehåller bidrag från ett ovanligt stort antal skribenter. Eftersom jag själv var förhindrad att åka till Bern för att bevaka konferensen, var det som ni kommer att märka ett antal andra svenska stråklärare som fattade pennan. Även i andra sammanhang har bidragen kommit in. Fortsätt så!

Jag ska inte försumma att rikta till er alla den sedvanliga uppmaningen att mentalt börja förbereda er inför ESTA-konferensen 2011, då vi själva är arrangörer. Ert bidrag kan vara litet eller stort, men särskilt tror jag att det är välkommet med idéer på vad konferensen ska innehålla. Arbetsgruppen har dragit upp preliminära riktlinjer, och det finns ett TEMA: Hur ska vi möta framtidens hot mot unga människors motivation att lägga ner arbete på musiken (eller någon annan sysselsättning som kräver mer än att göra ett par sökningar på nätet)?

Vi är övertygade om att det finns idéer kring detta som kan utvecklas och presenteras. Vi tror att vi i Sverige har en särskild position i fråga om denna problemställning, eftersom vi ligger långt fram i IT-utveckling och inom arbete med framtida problem inom ungdomskultur. Med andra ord: Vi har ett gyllene tillfälle att visa varför vårt stråkpedagogiska arbete är av stort samhällsligt intresse. Du behövs!

Trevlig sommar!

Per Helders, redaktör

Festligt och högtidli

SVEN KARPE

Lördagen 19 april firades under trevliga former att Sven Karpe, vårt förbunds grundare, skulle fyllt 100 år den 23 april. Evenemanget ägde rum på Kungliga Musikhögskolan i Lilla Salen, och den månghövdade publiken bjöds på bland annat musik och tal.

Festligheterna inleddes, efter välkomnande av Johan Falk, med att lektorn vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm tillika sekreteraren i Svenska Stråklärförbundet Päivikki-Wirkkala-Malmqvist spelade upp en saga för små fioler tillsammans med en barngrupp. En viktig ingrediens under dagen var utdelandet av Sven Karpes stråkstipendier. I enlighet med hur det tidigare bestämts på vilket sätt dessa medel skulle förvaltas delades denna dag de sista stipendierna ut. Det var inalles sju stipendiater som delade upp totalt 40.000 kronor för att förverkliga de projekt av stråkpedagogisk karaktär som de ansökt om medel till. Juryns motiveringar övertygade om att Sven Karpes testamente innebär en indirekt och värdefull hjälp till Sveriges unga stråkstuderanden.

Stipendierna delades ut av Esther Bodin-Karpe, och motiveringarna lästes upp av Eva Karpe och Kungliga Musikaliska Akademiens ständige sekreterare Åke Holmqvist.

Andra begivenheter på programmet bestod som sagt av musik. Inledningsvis fick vi höra Åsa Wirdefelt göra ett utomordentligt framförande av Tor Aulins fyra akvareller. Dan Almgren spelade Griegs c-mollsonat. Vi fick också höra Helena Gisslén-Rondin spela Hora Staccato av Fritz Kreisler. Pianist vid samtliga dessa framföranden var Georg Öqvist. De som spelade var alla tidigare elever till Sven Karpe, och verken hade samtliga en central roll i hans undervisning.

Vi fick också höra två satser ur ett annat av Sven Karpes favoritverk, nämligen Mozarts kvintett i g-moll för stråkar, framförd av en förnämlig ensemble från Edsberg.

Ett personligt högtidstal stod Lisbeth Vecchi för, där både Sven Karpes person och gärning belystes på ett fint sätt.

Innan avslutningsmusiken ledde Kjell-Åke Hamrén en paneldiskussion, där Ulla Magnusson, Johan Falk, Lisbeth Vecchi och Gunnar Crantz från olika perspektiv belyste Sven Karpes undervisning.

Dagen avslutades med en mingelfest i Ljusgården, där det bjöds på snacks och vätskeformiga förfriskningar. Ett särskilt tack från Svenska Stråklärförbundet till Kjell-Åke Hamrén och Johan Falk som organiserat denna viktiga och minnesvärda dag.

Fem av de sju stipendiaterna. Från vänster: Marita Sandberg, Annika Nordkvist, Ninni Carr, Kari Olsson och Karin Danielsson. På bilden saknas Eva Jernberg och Pille Luur. Foto: Per Helders.

gt runt firandet av PE 100 ÅR

Ovan till vänster: Päivikki Wirkkala-Malmqvist med barngrupp.
Ovan till höger: Lisbeth Vecchi håller högtidstal. Till vänster: Esther Bodin- Karpe tillsammans med stipendiaten Ninni Carr. Nedan från vänster: Johan Falk, Åke Holmquist och Kjell-Åke Hamrén. Nederst på sidan återges Esther Bodin- Karpes tack till arrangörerna av evenemanget.

Till Svenska Stråkläraryrket

Stockholm i maj 2008

Ett varmt tack till Svenska Stråkläraryrket för den underbara minneshögtiden -"Sven Karpe 100 år"- den 19 april. Även till KMH, som upplåtit sina lokaler och KMA riktar jag ett stort tack! Alldeles speciellt vill jag emellertid till stipendiejuryns ordförande, Kjell-Åke Hamrén och KMH:s internationelle chef, Johan Falk, uttrycka min djupa tacksamhet för allt arbete och engagemang, tid och kraft de nedlagt för jubileumshögtidens generösa utformning! De gångna årens arbete med stipendieutdelningarna har de också ansvarat för tillsammans med juryns övriga ledamöter Anna Lindahl och Göran Malmgren.

Minneshögtiden blev för oss alla en underbar eftermiddag där vi fick umgås i Svens anda! Vi fick möta gamla vänner och kolleger, höra skön violinmusik, stråkkvintetten, värmas in i hjärtat av Lisbeths tal...ja, det blev en upplevelse på många plan.

Än en gång: TACK till er alla som gjorde denna 100-årsdag så fin!

Er tillgivna Esther Bodin Karpe

B E R N

ESTA Newsletter har fått in ett antal texter från Bern-konferensen i månadsskiftet april-maj. Vi får oss till del en bred skildring av vad som utspelade sig, och hur konferensen var. Det är bara att luta sig tillbaka i hängmattan och följa med...

Resan från lösa strängar till Mahler

Föreläsning på ESTA kongressen i Bern 2008 av Shannon Hawes genom Anders Grön

Albertslund symfoniorkester i Danmark är ett resultat av ett unikt 15-årigt projekt gjort för att fokusera på den klassiska musikkulturen och musikutbildning för barn boende i Albertslund.

Albertslund är en förort till Köpenhamn och en kommun med ca 30.000 invånare. Den ligger ca 17 kilometer väster om stan.

1992 fattades ett politiskt beslut att skapa en musikutbildning i kommunen. I stället för att hyra in musiker för att skapa en orkester gjordes en plan upp för hur man med utbildning för barn från 2 år och uppåt i samarbete med förskolan, grundskolan och gymnasiet och musikskolan i Albertslund skulle bygga upp en orkester.

Det föreslogs att följande regler skulle finnas med för den framtida symfoniorkestern

1. Orkestern skulle ha en lokal bas
2. Administreras av den lokala musikskolan
3. Nära samarbete mellan orkestern, förskolan, grundskola och andra institutioner med musik utbildningar i kommunen
4. Orkestern skulle vara en länk i ett större politiskt perspektiv av att framföra och höja den klassiska musik i kommunen.

Albertslunds modellen & Stråkskolans organisation

* När projektet startade fanns det bara 3 stråkelever på musikskolan

* Albertslunds musikskola förändrade sin fördelningskvot på instrument för att tillmötesgå det extra behov av stråkinstrument som krävdes för att kunna skapa en symfoniorkester

* Det sattes upp ett minimum av elevantal för att kunna ha en fungerande symfoniorkester:

75 – 100 violinelever
15 – 20 altfioler
15 – 20 cellister
10 – 15 kontrabasar

Team-organisation

En viktig ny ide i projektet var att lärarna skulle arbeta i arbetslag i musikskolan. En konsulent tillsattes = Shannon Hawkes, violinlärare.

Den traditionella iden med en lärare/ en elev ersattes nu med en organisation som hade till syfte att förbättra arbetsvillkoren i skolan.

Varje elev har sin instrumentlärare men i stråkskolan möter eleven alla de andra lärarna i laget. Eleverna blir då "allas" elever och alla känner ansvar för dem. Lärarnas olika kompetenser tillvaratas också bättre. Eleverna känner att de går i en riktig skolmiljö och att de har ett ansvar för dess utveckling.

Detta var en mycket progressiv ide för andra musikskolor i Danmark, och den har haft en direkt påverkan på deras organisationer.

Det finns en administration med en konsult.
Sedan finns det 8 lärare som arbetar i förskolor
6 stråklärare + 4 trä/ brasslärare i grundskolan
I symfoniorkestern arbetar 2 stråklärare, 1 träblåslärare och en bleckblåslärare
Slutligen en dirigent samt en musikskolledare

Stråklärarteamet består av:

1 violinlärare/konsult
2 violinlärare/förskole musiklärare
1 violalärare/ förskolan
1 cello/ orkesterdirigent
1 kontrabas/ orkesterdirigent

Rekrytering

Alla lärare som arbetat i förskolan i pilotprojektet har haft sina instrument med för att stimulera eleverna till att välja stråkinstrument. Efter två års intensivt arbete med rekryteringen spelade 120 elever stråkinstrument i musikskolan i Albertslund. Kvoten som var uppställd var i de flesta fall fylld, endast på de större stråkinstrumenten var den ej komplett.

Lektionsstruktur

Alla elever har både individuell samt grupplektioner. Eleverna har:
25 min lektioner/vecka för nybörjare.
38 min lektion/vecka mellanstadiet
50 min lektion/vecka för mer avancerade

Det förväntas att alla elever i nybörjar- samt mellanstadiet kommer till stråkskolan på torsdag em 16.00-18.00

I den första timmen har alla elever gehörsträning eller orkesterövningsklass.

Den andra timmen har eleverna repertoarkännedom, musikhistoria eller annan musikträning relaterade till klassisk musik.

Avancerade elever har 3 tim orkester repetition istället för stråkskolan.

Repertoar som ett utbildningsmedel

En viktig aspekt i utvecklingen av symfoniorkestern har varit det sätt som de använt den klassiska repertoaren. Det har grundat sig på Kodaly's ide om att barn ska använda och uppleva musik från deras egen kultur. Detta har kombinerats med Suzukis ide om repetition för att ge kunskande. De har använt den klassiska orkesterrepertoaren om och om igen på olika sätt i undervisningen från det att barnen varit små för att sedan övergå till en mera avancerad form. När eleven så kommer till orkestern så är musiken inte ny för dem utan den är igenkännande.

Resultat nu år 2008 är att Albertslund har en mycket duktig ungdomsymfoniorkester

2008

Kontrabasorkester i Bern

Just nu arbetar 27 lärare på Albertslund musikskola men bara 10 st är involverade i symfoniorkestern. Symfoniorkestern har inga planer på att utvidga sej då alla platser i den är besatta.

Det finns en konstant påfyllnad av elever och det är minst 25 st som står i kö till orkestern. Det kostar 147 DK/mån att spela i musikskolan, det billigaste i Danmark och i det ingår som jag tidigare nämnt minst 25 min individuell lektion och 2-5 tim samspel i veckan.

Många musikskolor i Danmark har intresserat sej för Albertslund och det görs en hel del föredrag och kurser för andra musiklärare där. För mej känns det som att detta vore något för flera kommuner i Sverige att prova på så varför inte inbjuda Shannon Hawes till att komma och berätta för oss.

Som hörbart bevis fick vi som gästade föreläsning varsin CD skiva med Albertslunds Symfoniorkester inspelad 25/11 2007. De spelar Carl Nielsen Symfoni nr 1, Edvard Grieg ur Peer Gynts svit, Antonin Dvorak: Slavisk dans. Vilken musikskola kan visa upp en sådan symfoniorkester med en sådan repertoar. För mej är det en dröm som jag tror går att genomföra (vilket Albertslunds musikskola har visat) om vi arbetar tillsammans och arbetar mot samma mål.

*Marita Sandberg
violinpedagog och besökare av ESTA kongressen 2008*

En bland många konserter vi fick lyssna till under några härliga dagar i Bern var den med en stor kontrabasorkester. 27 kontrabassist på scenen samtidigt! Temat för konserten var "Musical journey through Switzerland" och byggde på gammal schweizisk folkmusik nedtecknad av en Hanny Christen (1899-1976).

Ledarinnan för kontrabasgänget, eldsjelen Bettina Keller från Bern, hade valt ut 20 danser som hon arrangerat för sin orkester. De yngsta hade bara spelat i ett halvår, de äldsta var verksamma pedagoger. Var och en med specialskriven stämman anpassad för just sin nivå. Brillant!

Det hela var uppbyggt som en musiksaga med en skådespellerska som knöt ihop handlingen. Då min tyska inte är av yppersta klass kommer jag inte ge mig i kast med att redogöra för handlingen men behållningen var stor i alla fall. Äkta spelglädje från liten till stor och en härligt mustig basklang lotsade oss nämligen genom hela musikresan. Man blev sugen på mer...

*Upplevt av Karin Olsson,
fiollärare i Sollentuna*

Kontrabasorkester i Bern. Foto: Eva Bogren

Kontraster - en utflyktsdag till Thun

Eftersom jag föll i trans redan av den första glimten alper från parkcaféet inne i Bern (är liksom nybörjare på Schweiz...) så kändes det helt rätt med den planerade utflykten till Thun, några mil söder om Bern, vid den vackra Thunersee. Där öppnar sig panoramautsikten totalt mot bl a de tre berömda topparna Eiger, Mönch och Jungfrau.

Solen strålade och det utlovades Kontraster!

Johannes Brahms tillbringade på 1880-talet tre mycket produktiva somrar i Thun. En logisk inledning var därför ett kort föredrag om hans tid där samt ett utomordentligt framförande av cellosonaten i F-dur med Sebastian Diezig, cello och James Alexander, piano.

Därefter delades konferensdeltagarna in i två grupper som under eftermiddagen "vallades runt" till olika konsertplatser. Min grupp fick en skön promenad ut mot Thunersee och sedan en kort båt-tur över till Hotel Seepark där fyra elektrifierade cellister mötte oss med häftig musik av Eicca Toppinen från finska cellokvartetten Apocalyptica. Ljudvolymen fick dock större delen av publiken att flytta längre bak i salen...

Sedan visade min avundsjuka lilla fejs när vi bussades över till Musikskolan i Thun – en makalöst vacker liten herrgård med magnoliaträd utanför och kristallkrona i salongen! Ska genast tipsa min kulturskola om hur lokaler för musikundervisning också kan se ut.

Den blott 13-åriga violinisten Simone Meyer bjöd oss på en mogen tolkning av Brahms d-mollsonat tillsammans med Elina Kaikowa vid pianot.

Ytterligare kontraster väntade som utlovat. Hela konferensgänget återförenades nu på Hotel Seepark där jazzviolinisterna Simon LaBey och Marcel Zimmermann underhöll oss tillsammans med basisten Michel Poffet och trummisen Danilo Djurovic. Nu började dock intrycken trängas i huvudet efter så mycket musik på

AMATÖR, MUSIKSTUDENT ELLER YRKESMUSIKER?

Hos oss hittar du ett brett sortiment av stråkinstrumentet för just dig. Vi har instrument i alla prisklasser. Även tillbehör så som stråkar, strängar, stöd, hartsch, etuier etc.

Vi skickar alltid fraktfritt över hela landet med buss eller post för snabb och säker leverans.

Ta en titt på hemsidan och hör av dig så ska vi hjälpa dig med det du behöver.

Vi finns inte längre bort än ett telefonsamtal eller mail.

Välkommen!
Mattias Sandlund

Din fiol.

GERINGSGATAN 2 · NORRFJÄRDEN
TEL: 0911-20 94 71 · 070-300 00 10
INFO@DINFIOL.SE · WWW.DINFIOL.SE

så kort tid så det jag minns bäst av den konserten var faktiskt det mest minimalistiska trumsolo jag någonsin hört – "less is more" stämde verkligen in på Danilo D!

Äntligen blev det dags för middagsbuffén! Stärkta av mat och mingel bänkade vi oss sedan för kvällens avslutning: Violinisten Thomas Furi som tillsammans med pianisten James Alexander spelade utvalda pärlor av Fritz Kreisler på ett aldeles charmerande sätt!

En lång och ambitiöst planerad dag var så till ända, huvudet fullt av intryck att smälta och hjärtat fullt av vacker musik och sköna alplandskap!

*Text och bild: Monika Jonasson
Cellolärare vid Kulturskolan i Östersund*

Vackra bilder från utflykten till Thun. Foto: Monika Jonasson

ESTA- konferensen i Bern 2008 ur ett cellistiskt perspektiv.

Sitter på det bekväma tåget från Bern till Zurichs flygplats och reflekterar och försöker summera årets konferens: inspirerande och trivsam. Turnéer har tagit mig till Bern ett par gånger och staden fanns i mitt minne, mycket vacker och speciell, den gamla stadskärnan omringas av floden Aare som bildar en djup ravin vilket gör att stadens topografi blir intressant. Mitt i den gamla stadskärnan, alldeles nära ett av världens mest berömda klockspelstorn, ligger musikkonservatoriet där ESTA-konferensen hölls.

Många byggnader finns bevarade från 1600- och 1700-talen, ofta med arkader i gatuplanet, och nu förstod jag vilket välkommet skydd arkadgångarna utgör för snabbt skiftande väderlek, vilket vi upplevde varje dag (det var kallare i Bern än i Stockholm).

Vid första kvällens invigningskonsert i konserthuset framträdde tre unga violinsolister med Berns Symfoniorkester och vi fick också höra Elgars cellokonsert med välkände Thomas Demenga (född i Bern).

Morgonen därefter blev en härlig rivstart med engelskan Louise Hopkins, färgstark cellist och pedagog som undervisar både vid Guildhall School of Music och Bernkonservatoriet. Vi fick närvara vid en workshop där tre av hennes studenter spelade Mendelssohns konsertvariationer, Paganinis Mosesvariationer och Chopins cellosonat, mycket intressant både interpretationsmässigt och cellotekniskt. Louise skulle undervisa följande dagar på konservatoriet och jag fick möjlighet att lyssna till hennes lektioner en hel dag. Jag uppskattar Louises öppenhet och generositet, hon är en strålande pedagog och det var mycket givande.

Cellisten Käthi Gohl är cellometodiklärare i Basel och konserterar med barock- och nutida musik. Hon gav en intressant föreläsning om att använda nyskriven musik och att improvisera med barn. Vi fick höra en trio med tolvåringar och de deltog sedan i en liten workshop och improviserade tillsammans med några ur publiken. Jag har under många år improviserat med barn och är förtjust i det lyssnande samt den självständighet och kreativitet som detta ger. Nu fick jag nya infallsvinklar till improvisation som jag ska försöka att använda med eleverna och inom lärarutbildningen.

Historiens vingslag susade under konferensen. ESTA:s president Edith Peinemann, elev till Max Rostal (tidigare ordförande) berättade med utgångspunkt från brevväxling mellan Joachim och Brahms om schismen mellan de två. Hon återgav också underhållande hur hon som 21-åring (c:a 1960, så vitt jag förstår) fick spela Brahms dubbelkonsert, först med Mainardi och sedan med Cassado, och hur de två cellisterna naturligtvis tyckte att deras egen tolkning var överlägsen den andres. Hon hade också flera gånger deltagit i Casals mästarkurser. Jag tackade henne efteråt och berättade att jag har spelat för Mainardi och minns den eleganta italienaren mycket väl. Både Casals, Mainardi och inte minst Cassado komponerade också cellomusik, och särskilt Cassados småstycken är lättillgängliga och charmiga.

På kvällen gavs en konsert på Paul Klee-museet (öppnat 2005), en helt speciell arkitektonisk skapelse i form av tre stora böljande växthus i utkanten av Bern. Den schweiziske konstnären Paul Klee levde mellan 1879 och 1940 och hans verk är lekfullt expressionistiska. Paul Klee-ensemblen (fiol, cello, flöjt, klarinett och piano) är knuten till museet och framförde musik från den tidsepoken. Denna ensemble turnerar i Schweiz och utomlands och ger också många konserter speciellt för barn i museets kreativa miljö.

Dagen efter, på en utflykt till det natursköna området vid Thunsjön, satt cellisten - som kvällen innan spelat i Ravels duo på museet - bakom ett manöverbord i en konsertsal med fyra uppmickade tonårscellister framför sig på scenen. De spelade Apokalypticas musik, hårdrock på cello, med ett hängivet engagemang! Vi hade tidigare på dagen i Thun lyssnat till ett föredrag om Brahms som berörde åren han levde där och bland annat komponerade F-dur sonaten för piano och cello. Den framfördes, liksom en av hans violinsonater. Dessutom fick vi lyssna till två konserter med improviserande jazzviolinister samt ett Kreislerprogram.

Jag vill också nämna en intressant föreläsning om den ungerske kompositören György Kurtåg. Föredragshållaren var hans vän Roland Moser. Titeln på föreläsningen var "Signs, games and messages" - korta, förtätade solostycken för fiol, altfiol, cello eller kontrabas. Några av dem framfördes också, vilket resulterade i att jag kom hem med de noterna plus ett antal andra nyförvärv jag fann i det rika utbudet i ett speciellt rum avdelat för notförsäljning. Att det är så är så svårt att hitta ett varierat sortiment av noter här hemma får

mig att undra om vi är världsbäst på att kopiera noter och därmed rycka undan mattan under våra egna fötter?

Bland den sista dagens föreläsare fanns den israeliske cellisten David Sella som delade med sig av sin forskning om att lägga en fysiskt bra grund för celloteknik. Han talade bland annat om sina erfarenheter av cellohållning, kroppsbalans och stråkmens rörelse. När åhörarna fick ställa frågor återkom han ofta till att man måste hitta sina egna knep för att lösa olika problem och citerade sin lärare Leonard Rose: "Om det hjälper att sätta en morot i örat, så gör det!"

Ett upplysande och underhållande föredrag.

Den världsberömda altviolinisten Bruno Giuranna hedrade konferensen med sin närvaro.

Jag minns när ESTA- mötet hölls i Ingesund 1991 och den karismatiska och hängivet pedagogiskt intresserade Yehudi Menuhin (dåvarande president) höll öppningstalet. Det känns bra och viktigt att artister och kända stråkmusiker visar sin uppskattning för det viktiga arbetet stråkpedagogerna gör. Jag skulle gärna se flera av våra svenska musiker engagerade i förbundet!

Det var väldigt trevligt att ha lite tid att umgås med och lära känna mina svenska kolleger som var på konferensen.

Ett stort tack till våra schweiziska kolleger för en innehållsrik konferens med hög kvalitet!

*Ett skönt sommarlov önskas er alla av
Helena Råberg*

Louise Hopkins, Professor och Stråkhuvudlärare vid Guildhall School of Music and Drama i London. Foto: Eva Bogren

Glada svenska stråklärare i Bern

KÖP CD med BACHS SOLOSONATER OCH PARTITOR och stöd Lundgrenska stiftelsen!

I samband med Karpe-jubileet på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm den 19 april skänkte tidigare Karpe-eleven Nilla Pierrou sin unika CD med sin inspelning av Bachs Solosonater och Partitor. Ett begränsat antal av denna dubbel-CD finns till försäljning hos SSF för 120:- (Först till kvarn....) Av denna summa går 100:- oavkortat till Lundgrenska stiftelsen för att stödja den kursverksamheten för unga violinister som Sven Karpe initierade 1954 och som fortfarande pågår i Kall i Jämtland, <www.kallkursen.se>. 20:- utgör porto. Sätt in beloppet 120:- på SSF:s plusgirokonto 88 69 57-0 och ange Pierrou-CD i texten.

Efter en drygt 35-årig karriär som violinist över stora delar av världen och pedagog i främst Belgien har Nilla på senare år återvänt till Sverige och bor nu i Rättvik. Hon är - såvitt vi vet - den enda skandinav som vunnit den berömda J.S. Bach-tävlingen i Leipzig, vilket hon gjorde 1976. Inspelningarna på de två CD-skivorna är gjorda 1976-1978 och Nilla spelar på en Stradivarius.

Genom att köpa CD-skivorna för det facila priset av 120:- får du inte bara en intressant musikalisk upplevelse, utan stöder som sagt även Lundgrenska stiftelsens kursverksamhet.

Malin Broman violaprofessor på Edsberg

ESTA Newsletter har tidigare berättat att Malin Broman blivit förste konsertmästare i Sveriges Radios Svtmfoniorkester i vintras. Nu kan vi berätta att hon också blivit utnämnd till professor i viola på anrika Edsberg. ESTA Newsletter gratulerar naturligtvis, och noterar med tillfredsställelse detta utmärkta exempel på den eftersträvarvärdiga kopplingen mellan violin och viola. Ett utmärkt incitament till förnyade violasatsningar. Och en bra inspirationskälla för de unga violinister som i hemlighet går och tänker på att spela viola, men som inte vågar "komma ut ur garderoben". Argumentationen för att få unga violinister att komplettera med viola kunde knappast fått en mer helgjuten skjuts framåt.

Makalös 11-åring

Den som är intresserad av höga farter kan gå in på nedanstående länk och hänga med på lite fiolspel med Sirena Huang....

<http://www.ted.com/index.php/talks/view/id/45>

Allt i noter!

Klassiskt, Kammarmusik,
Pop, Rock, Jazz, Kör,
Playalong, Singalong.

**Besök oss i butiken eller
beställ från vår webshop
www.aulosmusik.se**

Folkungagatan 67
116 22 Stockholm
Tel: 08 - 642 24 00
Fax: 08 - 642 24 22
aulos@aulosmusik.se

Makarna Welins stipendier utdelade

Även i år delades makarna Welins stipendier ut. Det skedde i mitten av maj under sedvanligt festliga omständigheter på Kungl. Musikaliska Akademien i Stockholm. I vanlig ordning rörde det sig om ett stipendium på 25.000 kronor till en särskilt förtjänt stråkpedagog, som bedriver sin verksamhet under högskolenivån. I år blev detta Håkan Tengberg. Vidare delades fem stipendier om vardera 10.000 kronor ut till fem unga och lovande stråkmusiker, även dessa under högskoleåldern.

Svenska Stråkläraryrket har som uppdrag att föreslå stipendiat till pedagogstipendiet, samtidigt som provspelningar inför en jury ledd av Sixten Nordström utgör underlag för urvalet av de unga lovande stråkmusikerna. Svenska Stråkläraryrketets ordförande Gunnar Crantz höll tal, och kunde, inte utan tillfredsställelse, konstatera att fyra av de fem unga stråkmusikerna kom från hans egen skola, Musikkonserveriet Falun.

Svenska Stråkläraryrket vill uttrycka stor tacksamhet och glädje över att makarna Welin tagit initiativet till, och fortsatt driver, idén om dessa betydelsefulla stipendier.

Stipendiaterna från vänster: Tatiana Gachkova, Håkan Tengberg, Isabelle Bania, Joel Nyman, Frida Bromander och Kristina Winiarski. Foto: Gunnar Crantz

Sol, vind och vatten i Nacka Musikskola

”Kom i min båt vi ska segla långt ut
Segla på havet tills vinden tar slut
Vågorna guppar och skummet det yr
Solen den värmer och måsarna flyr
Ut på det glittrande havet vi styr”

-Oj! Har ni sjungit den texten på Fransk Folkvisa?
-Vi har upplevt Solsången mer uppmanande, inte så lyrisk.
-Jo, det ska vara ”dags att fälla upp sitt paraply”, inte ”tid att fälla upp sitt paraply”
-Vem har egentligen nyckeln till kassaskåpet där elpiano står?

Samarbeta, 10 stråklärare med starka viljor och uppfattningar, kan vara slitigt och frustrerande men framför allt otroligt givande och inspirerande. I år var det åter igen dags för Nacka Musikskolas stråkklasser att bjuda till konsert i Nacka Aula. 160 violinister, cellister, violaster och en kontrabasist från fyra olika grundskolor med stråkklassverksamhet spelade tillsammans med sina lärare. Årets tema var Sol, Vind och Vatten (och ni kan ju gissa vilken låt som var finalnummer!) Med en stor portion humor guidade ciceronerna Anna-Karin Reuterhäll och Lena Thyregård publiken genom vårens glädje- och trätoämnen. Bland höjdpunkterna i programmet kan nämnas Pachelbels kanon, där lärarna

spelade samtidigt som eleverna sjöng ”Jag sitter på ett berg” av Heléne Frister-Lind. Klassikern Fransk folkvisa fanns naturligtvis också med, där vi på denna konsert fick höra texten ”Kom i min båt”.

Trötta och nöjda konstaterade både pedagoger och lärare - Det här gör vi om igen om två år!

Text och bild: Anna-Karin Aspfors

Studio Restauro

Arte Liutaria

Jens Gösta Johansson

Maker, Restorer and Dealer of fine Violins, Violas and Violoncellos

Studio Restauro - Arte Liutaria är en fiolverkstad i Cremona specialiserad på omfattande restaurering, nybyggnation samt handel av förstklassiga stråkinstrument och tillbehör.

Om ni letar efter ett nytt instrument, vill sälja, reparera eller restaurera ert nuvarande instrument, hör av er till **Jens**.

Han reser ofta hem till Sverige och tar då alltid med sig ett fint urval av förstklassiga instrument till försäljning. Instrument som ni vill sälja, eller som är i behov av restaurering, kan lätt transporteras till Cremona av Jens personligen på hans nästa Sverige resa.

Hör gärna av er för information om våra special priser på fiolväskor handbyggda i Cremona av **Maurizio Riboni!**

Via Palestro 1, 26100 **Cremona, Italien**. Tel. Sverige: +46-709-166882 Tel. Italien: +39-348-7286046
www.studiorestauro.com info@studiorestauro.com

Årsmötet i mars - ny styrelse utsedd

Årsmötet i mars hölls under stillsamma former på Musikkonservatoriet Falun. Förutom själva årsmötet ägnades tiden åt öppna lektioner i stråkspel med lärarna vid Musikkonservatoriet, besök hos Dans- och Musikskolan i Falun när de hade stråkkonsert med Nilla Pierrou, samt till fiolprovning med Pierre Lindström. Undervisningen sköttes av Gunnar Crantz (violin), Henry Gammelgård (viola) och Per Helders (cello). Elever kom från Dalarna och från Norrköping.

På Dans- och Musikskolan i Falun var det informationsverksamhet kring Suzukiundervisningen. Leif Elving med kollegor berättade och spelade. Denna helg hade man fått exklusiv förstärkning av Nilla Pierrou, som undervisade och var med på konserten.

På söndagen besökte Pierre Lindström Musikkonservatoriet. Han hade med sig två fioler, som han nyligen byggt. Pierre arbetar som byggare åt ingen mindre än Samuel Zygmuntovich i New York. Hans fioler har rönt stor uppmärksamhet.

Själva årsmötesförhandlingarna ledde till att två nya styrelseledamöter tillträdde, nämligen Petra Hellquist (cellolärare från Göteborg, som ersätter Eva Bogren) samt Leif Elving, som är violinlärare i Falun. Han valdes på fyllnadsval, och ersätter Siw Burman. Svenska Stråklärförbundet tackar varmt de avgående styrelseledamöterna för deras värdefulla insatser under de gångna åren.

Text och bild: Per Helders. Överst: Nilla Pierrou konserterar med elever vid Dans- och Musikskolan i Falun. Underst: Päiviikki Wirkkala Malmqvist provar fiol av Pierre Lindström.

LINDHOLMS

Lindholms Violinateljé – ett sekel ur Sveriges fiolbyggerhistoria

För 100 år sedan, 1907 öppnade Erik Lindholm sin verkstad för tillverkning och reparationer av stråkinstrument, en verkstad som sedan kom att leva kvar genom sonen Bengt ända fram till 1982.

Under seklets gång präglades verksamheten av en gedigen yrkesskicklighet, noggrannhet och internationella erfarenheter, vilket är grunden i den Lindholmska traditionen. Historien om Lindholms Violinateljé handlar om ett gammalt hantverksyrke som tar lång tid att lära sig. Man börjar som lärling och praktiserar som gesäll, för att sedan arbeta och utvecklas på egen hand som mästare.

”De flesta gamla hantverksyrken har i dagens samhälle helt ändrat karaktär. Hantverkarna har varit tvungna att rationalisera hårt och många yrken har antagit en alltmera industriell karaktär. I några få, mer konsthantverksbetonade yrken, finns något kvar av den gamla hantverksatmosfären. Jag skulle vilja hänföra fiolbyggeryrket dit.

Lärotiden är lång och mödosam under mästarens pekpinne, öga och hand tränas upp, så småningom räknas man som gesäll.

Så följer oftast en tid av praktik hos andra mästare, ett slags modern gesällvandring, ofta i utlandet.

Gesällen har med sig de idéer och metoder som han lärt sig till det nya stället och får i sin tur nya intryck och idéer med sig tillbaka. Så sker ett utbyte till allas fromma – som i gamla tider.”

(Hämtat fritt ur Bengt Lindholms krönika ”En verkstad i musikens tjänst”).

Erik Lindholm i sin verkstad troligen på Lästmakargatan, ca. 1908

Firmans grundare

Erik Lindholm föddes i Dalarna 1874. Han lärde sig redan i tidig ålder att spela lite fiol av sin far som var spelman. Eftersom familjen inte hade råd att köpa en fiol så byggde Erik en själv och med tiden blev det fler och bättre. Av en händelse fick en kontrabasist vid Operan i Stockholm se Eriks fioler. Basisten blev mycket intresserad och rekommenderade Erik att resa ner till staden Markneukirchen i Tyskland för att lära sig yrket från grunden.

En traditionell hantverksutbildning

Typiskt för hantverkstraditionen i Markneukirchen var att alla olika arbetsmoment skulle ske på ett visst bestämt sätt, utprovade under generationer tillbaka för att uppnå största möjliga säkerhet och effektivitet. Erik fick en lärlingsplats hos fiolbyggarmästaren Oskar Zimmer. Mäster Zimmer var särskilt skicklig på att göra inläggningar och det har berättats hur gesällerna vid ett tillfälle bad att få se på när mäster utförde detta moment. Innan han började kom han ut och förklarade att han var beredd att sätta igång. Gesällerna som tänkte att han skulle få hinna börja lite gick in först efter cirka 20 minuter men då var det för sent, det hela var redan färdigt. Erik lyckades efter ett år utföra samma arbete under en timme, vilket även det är ett mycket bra resultat.

Efter lärotiden fick Erik anställning hos Hovinstrumentmakaren Eugen Gärtner i Stuttgart och senare Georg Stössel i Köln. Nu fick han möjlighet att lära sig reparationstekniker samt studera och lära känna de stora mästarnas arbeten. Speciellt uppskattades vad han fick lära om lackering och retuschering.

Firma Erik Lindholm Stråkinstrumentmakare

Erik återvände slutligen till Sverige och Stockholm, där han 1907 öppnade sin egen verkstad ”Erik Lindholm Stråkinstrumentmakare”. Arbetet bestod av reparationer och nyttillverkning av alla typer av stråkinstrument. Dessutom bedrevs handel med gamla instrument. Nästan varje år reste Erik tillbaka till Tyskland och köpte instrument som sedan restaurerades och såldes.

Bland hans kunder fanns såväl solister och orkestermusiker som amatörer och studenter. Även museer lämnade sina dyrgräpar i ateljén med största förtroende.

Att reparera och samtidigt konservera

Redan under fiolbyggaryrkets tidigaste historia var reparationer en del av hantverket. Tyvärr var det dock vanligt att man bytte ut den del av instrumentet som skadats om det var för svårt att reparera den gamla.

I Lindholms verkstad tog man aldrig bort originalträ för att underlätta en reparation, med minsta möjliga ingrepp återställdes istället det skadade instrumentet så det blev spelbart igen. På så sätt har instrumenten bevarats och senare generationer har fått och får fortfarande glädje av dem.

Nya instrument som blivigt klassiker

Erik Lindholm byggde egna violiner, violor och

VIOLINATELJÉ

celli i verkstaden. Det första instrumentet med hans sedel är tillverkat när firman grundades 1907 och det sista höll han på att färdigställa när han avled 1952.

Erik använde modeller efter bland andra Amati och Guadagnini, men hans instrument domineras av en egen mycket personliga stil. De visar på en djup kunskap om såväl den tyska som den italienska skolan och han använde sig av dem båda i skapandet av något nytt.

De finaste exemplaren likställs idag med de främsta instrumenten tillverkade i Italien, vid samma tid.

Mästarbrev införs

Under slutet av 1940-talet arbetades det fram direktiv för vilken utbildning som skulle krävas för att kunna erhålla mästarbrev i fiolbyggaryrket (ändrades till violinbyggaryrket 1985).

Bestämmelserna sammanfattades till *"Fyra års lärotid hos fiolbyggarmästare skall förefinnas med avlagt gesällprov och därefter följande fyra år såsom gesäll hos fiolbyggarmästare"*. Dessutom skulle ett prov visa att *"sökande var väl insatt i yrkets detaljer, särskilt i fråga om restaurering och reparation"*.

1949 erhöll Erik Lindholm det första mästarbrevet i yrket av Sveriges Hantverks och Småindustriorganisation. Sedan dess har vi fått ytterligare 19 violinbyggarmästare i landet och det är idag Sveriges Hantverksråd som utfärdar både gesäll- och mästarbrev.

Yrket gick i arv från far till son

Eriks son Bengt började vid 14 års ålder som lärling i sin fars verkstad. Till en början fick han träna på att slipa verktyg och utföra enklare reparationer. Med tiden blev dock reparationerna mer och mer komplicerade och instrumenten alltmer intressanta. Efter åtta år som lärling och gesäll hos sin far var det dags även för Bengt att studera utomlands.

Liksom sin far reste Bengt till Markneukirchen för att lära sig mer om nytillverkning av stråkinstrument. Hans mästare blev Paul Seckendorf (senare lärare vid den statliga Violinbyggarskolan i Mitlenwald). Mäster Seckendorfs undervisning gick ut på att eleven skulle lära sig arbeta säkert och effektivt. Allt ängsligt petande var bannlyst. Järn och knivar skulle föras med långa svepande tag så spånen yrde. Metoden var effektiv och inom 14 dagar var den första fiolen färdig.

Tyvärr tvingades Bengt att avbryta denna utbildning i förtid. Vid andra världskrigets utbrott var han tvungen att återvända till Sverige och militärtjänstgöring.

En respekterad restauratör och violinkännare

Efter krigsåren ville Bengt ut på ytterligare praktik men Europa låg i spillror och många fiolbyggare hade försvunnit. Som de flesta av de gamla mästarinstrumenten hamnade även Bengt i Amerika och fick där anställning hos den ansedda Rembert Wurlitzer i New York (den verkstad där bland andra S.F Sacconi och Charles Beare senare arbetade).

Denna tid kom att bli till stor betydelse för Bengts utveckling som reparatör och violinkännare. Hans uppgift blev att uteslutande arbeta med instrument såsom Stradivari, Guarneri, Amati och andra av liknande kvalitet. Dessutom fick han förmånen att arbeta tillsammans med flera erfarna och begåvade kollegor samt serva de stora världssolisterna.

Det internationella yrkesförbundet grundades

Bengt blev 1950 tillfrågad av kollegor i Europa angående bildandet av ett internationellt violinbyggaryrkesförbund. Tanken var att ha mer regelbunden kontakt med varandra för att utbyta kunskaper och erfarenheter världen över. Bengt kunde inte delta i mötena inför bildandet, men blev

Bengt Lindholm och Roland Wiklund i verkstaden på Mäster Samuelsgatan, före 1967

1952 antagen i det nystartade "Entente Internationale des Maitres Luthiers et Archetiers D'art". Bland ett 40-tal medlemmar fann man även W.E.Hill & sons, Emil Hjort & sons, Max Möller & sons, J & A Beare, R & M Millant och A & E Vatelot. "Ententen" är fortfarande den organisation som samlar världens absolut främsta stråkinstrumentmakare och som borgar för etik och seriositet inom yrket.

Fiolaffären
I STOCKHOLM AB

Nyheter från Pirastro:
Passione C & G för cello
Obligato för 1/4- och 1/2-bas
Köp nu till introduktionspris!

Vi har öppet hela sommaren
måndag - fredag 12-18
(utom vecka 28)

Internetpris på strängar!
Beställ på: www.fiolaffaren.se

Tobaksspinnarg. 4, 117 36 Stockholm • 08- 668 13 15
www.fiolaffaren.se

Firma Lindholms Violin- ateljé

Erik arbetade så länge han levde i verkstaden och först vid hans bortgång 1952 övertog Bengt ansvaret för familjefirman. Far och son hade då arbetat i nära 20 år sida vid sida. Först nu antog firman namnet "Lindholms Violinateljé" och under Bengts ledning kom verkstaden att ännu mer specialisera sig på renoveringar och konservering av antika stråkinstrument. Till både Eriks och Bengts hjälp fanns ofta en eller flera medarbetare. Som flest arbetade sex personer i verkstaden och med åren var det många skickliga fiolmakare som lärde sig yrket där.

Genom decennierna flyttade firman mellan sex olika adresser i takt med rivningarna i Stockholms innerstad. Den sista butiken på Karlavägen upphörde 1982 och verkstaden flyttades då hem till bostaden.

*Lindholms verkstad på Drottninggatan runt
1948*

Bengt Lindholm omkring 1940

En historisk titel

1961 blev Bengt Lindholm utnämnd till Kunglig Hovinstumentmakare. En titel som funnits länge och tidigare har innehafts av bland andra Johan Öhberg den yngre under 1700-talet och C.W.F. Otto under 1800-talet.

Traditionen lever kvar

Bengt Lindholm var även tillförordnad instrumentmakare vid Kungl. Musikhögskolan och från slutet av 1970-talet började han ta emot lärlingar under sitt arbete där. Det fanns vid denna tid bara ett fåtal utbildade violinbyggare i hela landet och då han själv började närma sig pensionen ville han förmedla yrket vidare. Många av dessa elever har i sin tur vidareutbildat sig i Sverige och utomlands och är idag verksamma med egna framgångsrika ateljéer.

Med Bengt Lindholms bortgång 1996 avstannade en 90 år lång familjetradition av violinbyggeri.

"Fiolen värderas icke blott som instrument, utan även som konsthantverk"

Erik Lindholm 1925

"Ett vackert skuret stall är något av en fiolmakares signatur"

Bengt Lindholm

Text: Stefan Lindholm

Butiken på Norrlandsgatan, 1927

ALLT INOM STRÅKINSTRUMENT

Stort urval av

INSTRUMENT OCH STRÅKAR
ETUIER, STRÄNGAR, AXELSTÖD, HARTS m.m.
REPARATIONER

Webbshop

via vår hemsida

www.fioler.se

N NILSSON FIOLBYGARE AB

Erikslustv. 62, 216 18 Malmö

Tel. 040-15 98 03 Fax 040-15 97 47

E-post: info@fioler.se Hemsida: www.fioler.se

Medlem av: International Society of Violin and Bow makers
Verband Deutscher Geigenbauer und Bogenmacher e. V
Sveriges Violinbyggarmästare

Stråkplanket

Hej! Kommer ni ihåg stråkplanket i första Esta newsletter 2008? Där berättade Catharina om Nacka musikskolas planer att spela 'Prinsessan från Orienten', inköpt av Lenneke Williams i Holland. Vi på vår skola hade precis haft tankar att hitta något nytt där teater skulle ha viss roll för stråkelever. Efter ett telefonsamtal med Catharina var jag mycket välkommen att åka till Nacka och se på deras föreställning. Och den var precis så rolig som jag trodde. Mycket bra musik (inte jätte svårt), en bra saga och en oerhört duktig berättare. Men ändå hade stråkorkestern huvudrollen. Catharina och hennes kollegor lyckades med konstycket att få elever agera på scenen, ofta med bara små rörelsen (exempelvis att titta åt samma håll samtidigt, resa sig, säga något). Det var ett bra exempel att man kan göra mycket med små medel.

Hälsar Pille Luur från Mariestads musikskola.

Tips om "scenklädsel" för nybörjar-grupp, knyckt från systersonens förskola i USA: enfärgade T-shirts, eventuellt med en ram och gruppens namn tryckt i svart. Välj en, två eller tre klara textil-färger, kanske av sorten som "bubblar upp" när man stryker med strykjärn, och låt varje musikanter måla sitt eget motiv. Uppmuntra dem att måla stort. De gemensamma färgerna gör att det blir en "uniform". Kreativt och jättestygt! En rolig aktivitet för ett avbrott under en övningsdag eller vid terminsstarten.
Anna

En web-sida:

Roliga förslag, material och lekar för teori, gehör etc!

<http://www.musicmindgames.com>

Äntligen sommarlov!!

Sommaren står för dörren och en välförtjänt ledighet för oss alla! Mitt musikrum ser ut som ett bombnedslag med fullt av nothögar och papper från terminen som gått. Förra året var jag väldigt duktig - städade och organiserade upp allting i början av sommaren, vilket i sin tur resulterade i att när terminen väl startade så hittade jag absolut INGENTING ... Nä, i år tänker jag bara se till att få bort tillräckligt så att jag kan se golvet....resten får vänta till Augusti!

Skön sommar på er alla!!

Catharina

PRESENTATIONEN - Ulrik

Cellisten, Violinisten, Altviolinisten...

Vem är mannen bakom böckerna?

Jag som är författaren till dessa stråkskolor heter Ulrik Lundström och jobbar som cello-, kontrabas- och gitarrlärare vid Aneby musikskola i norra Småland. Förutom elever innehar jag också ledarskapet för Aneby musikskolas gitarrorkester och Aneby kammarorkester, en stråkorkester med duktiga elever och amatörer med medlemmar från norra delen av småländska höglandet: Eksjö, Nässjö, Tranås, Aneby & Ydre. I fem år har jag dessutom varit musikledare vid Aneby musikskola, men kommer att lämna chefskapet från och med höstterminen 2008 till förmån för att kunna jobba mer med mina publikationer.

Min pedagogiska examen har jag från SMI, Stockholms Musikpedagogiska Institut, med klassisk gitarr som huvudinstrument och cello som biinstrument. Min fru Maria är flöjtlärare i Eksjö och vi har tre barn. Jag ser mig själv lika mycket som cellist som gitarrist och tycker det är givande att spela flera instrument. Maria och jag konserterar en hel del med konstellationerna flöjt/gitarr, cello/piano & flöjt/piano. Jag är också tonsättare med en hel del verk för ovanstående konstellationer och för stråkorkester och gitarrorkester. Min stil är nog åt det romantiska hållet med kryddor av pop, jazz, folkmusik och modern konstmusik.

Tillkomsten av stråkskolorna

De första böckerna jag gav ut på förlaget Notposten var två böcker för cellogrupp, *Cellomix* del 1 och 2. De är upplagda så att en sida visar melodier och ackordsanalys och en annan sida ett 3 – 4 stämigt arrangemang. Celloskolan *Cellisten* gjorde jag redan i början av 90-talet och har ändrat och förbättrat den genom åren tills det var dags att publicera del 1 år 2003. Jag hade från början inte tänkt göra en kompskiva till boken men efter påtryckningar från min förläggare, Janne Lindkvist, gjorde jag det. Det är inget jag ångrar, eleverna som använder skivan hemma blir mer rytmiska och intonerar i regel bättre. När jag ett år senare gett ut *Cellisten 2* fick jag en massa telefonsamtal och e-post från fiolärer runt om i landet som ville att jag skulle göra en fiolskola baserad på celloskolan. *Violinisten 1* kom ut 2005 och *Violinisten 2* kom ut 2006. Efter detta ringde fiolärarna igen och ville ha en altfiolskola baserad på *Violinisten/Cellisten*. Sagt och gjort, 2007 kom del 1 av *Altviolinisten* ut.

Cellisten 3

I början av april i år kom *Cellisten 3* ut, en frukt av ett halvårs tjänstledighet från delar av chefskapet vid Aneby musikskola. *Cellisten 3* skiljer sig från sina föregångare på det viset att den är uppdelad i olika kapitel, med en musikstil eller en musikepok i varje kapitel plus ett ganska omfattande kapitel med tekniska övningar, skalor och annat nyttigt. Tanken är att *Violinisten 3* ska komma ut om ca 1 år.

- CD-skiva medföljer med cello i höger kanal så man kan panorera bort melodin eller helt enkelt dra ur sladden till höger högtalare för att "slippa" höra cello.
- Ett häfte med utskrivet pianokomp till de "klassiska" styckena ingår.
- Musikstyckena i boken är noga utvalda för att tillgodose

elevernas smak och behov.

- *Cellisten 3* innehåller stycken i upp till 6:e läget, presenterar tenorklaven och har en hel del bra tekniskövningar såsom dagliga övningar, strängväxlingar, arpeggio, dubbelgrepp, lägesövningar & skalor mm.
- *Cellisten 3* är indelad i 7 kapitel där varje kapitel har sin egen progression:
 1. Pop, rock & jazz
 2. Barocken
 3. Svensk folkmusik
 4. Wienklassicismen
 5. Musical, film & TV
 6. Romantiken
 7. Teknik, skalor mm
- Har man inte har använt *Cellisten* som celloskola tidigare går *Cellisten 3* bra att använda som bredvidspelningsmaterial eftersom det är en bra låtsamling, dessutom med cd-skiva.

Pedagogisk tanke

Den pedagogiska tanken med alla mina böcker är att eleven ska känna spelglädje och tycka att låtarna är bra och roliga. Jag har medvetet inte tagit med för mycket metodiska rutiner och småövningar för att inte "döda" den enskilde cellolärares egen kreativitet. Materialet lämpar sig både för gruppundervisning och enskild undervisning. En del musiklärare använder till och med mitt material i stråkklasser.

Min egen metodik

När jag själv undervisar nybörjarelever ser jag det som en stor vinst att ha dem i grupp. Den sociala vi-känslan har vi mycket att lära av från idrottsrörelsen. Efter ett eller ett par år får de enskild undervisning men jag behåller ändå kopplingen till gruppen genom att helst lägga dem schemamässigt efter varandra och då kunna dra ihop gruppen mellan varven för att spela celloensemble inför någon konsert.

Just det här med att ha ett mål att jobba inför ser jag som viktigt

för att behålla glöden hos eleverna och orkestrarna. Tänk dig själv att öva in en massa låtar men att inte se målet med det. Jag övar i alla fall inte tillräckligt mycket om jag inte har en "morot" framför mig och det är väl likadant med de flesta elever. En fara med alltför mycket framträdanden med ensemble och orkestrar är att vi fostrar duktiga ensemblemusiker men att de blir livrädda så fort de ska spela solo. Därför är det viktigt att även låta eleverna spela solo tidigt för att det inte ska bli ett hinder längre fram. Jag förundras varje gång mina elever spelar solo, hur pass lugna de är. Detta

Lundströms böcker

har de glädje av även vid redovisningar i skolarbetet och när de så småningom hamnar i yrkeslivet.

En annan sak som jag gärna vill framhålla när det gäller metodik är vikten av att alla har förebilder. De yngre eleverna måste få lyssna till de äldre och de äldre eleverna bör få en ännu äldre förebild. I Aneby jobbar vi medvetet med att göra en eller ett par konserter per år där vi praktiserar ovanstående, stråket har sin konsert, blåset sin, gitarristerna sin och så vidare.

Andra publikationer

Förutom ovan nämnda stråkskolor har jag gett ut en serie stråkorkesterarrangemang på samma förlag som heter *Musik för stråkorkester* och *Stråktåget 1* som jag gjort tillsammans med Jan Utbult. I höstas gjorde jag två böcker innehållande jullåtar med kompskiva till som heter *Julviolinisten* och *Julcellisten*. Jag har också gjort en serie med arrangemang och kompositioner för gitarrorkester, *Gitarrorkestern del 1-3* och en gitarrskola i hittills 2 delar tillsammans med Jan Utbult som heter *Gitarrbus*.

Framtiden

Jag kommer att jobba med elever och orkestrar 60 % och göra undervisningsmaterial 40 % av min yrkesverksamma tid i veckan. Det som jag ska göra närmast är *Violinisten 3* och *Altviolinisten 2-3*. Jag har även planer på att göra *Stråktåget 2* tillsammans med Jan Utbult och vidare

Ulrik i studion

blir det nog en bredvidspelningsserie som skulle kunna heta exempelvis *Cellisten/Violinisten Extra* med låtar i nivå med del 2 av *Cellisten/Violinisten* för de elever som vill/behöver ligga kvar i den nivån ett tag innan *Cellisten/Violinisten 3*, självklart kommer även det att bli med kompskiva.

Vill du ge synpunkter på mina publikationer är du välkommen att mejla mig.

Ulrik Lundström
ulrik.lundstrom@aneby.se

Nya medlemmar

ANNA WÄSTERBY
JARA
Angarnsvägen 7
186 40 VALLENTUNA
08 - 732 46 23
070 - 565 10 88
annawaesterby@hotmail.com
V

BRITTA ALSTERMAN
Åkerhiemsgatan 12,
2 TR
167 33 BROMMA
08 - 80 06 79
V pens

ANNA WILHELMS-DOTTER
Löjtnatsgatan 11, 4 tr
115 50 STOCKHOLM
070-531 39 34
anna.wilhelmsdotter@student.kmh.se
V stud

Ny adress:

Ingela Lundin
Granstigen 3
732 48 ARBOGA

Ulrik och cellisterna i Aneby Kammarorkester

Deadline ESTA Newsletter
nummer 3 2008:
10 september

SVERIGES VIOLINBYGGGARMÄSTARE

- branschförbundet för kvalificerade violinbyggare och reparatörer
www.violinbyggarmastarna.se

Joakim Amundin	Kungsbacksvägen 19	184 63 Åkersberga	08-54403044, 0708-196532	joakim@amundin.se	www.amundin.se
Paul Barter	Prästgatan 78	111 29 Stockholm	08-673 19 90, 08-673 17 50	paul.barter@swipnet.se	
Gert Berg	Odengatan 23	114 24 Stockholm	08-20 53 56, 08-20 56 96, 073-5709599	info@strakton.se	
Christer Berglund	Alsikegatan 2	753 23 Uppsala	018-71 15 20, 018-153520	violin@swipnet.se	
Jan Danielsson	Bodsjöbränna	830 15 Duved	0674-230 14, 070-5499014	danielsson@svit.se	
Claes-Göran Klockar	Blåsbogatan 2	722 15 Västerås	021-13 05 00	info@violinateljen.com	www.violinateljen.se
Peder Källman	Tallbacksvägen 8 A	791 32 Falun	023-263 34, 070-3252139	info@pederkallman.se	www.pederkallman.se
Bengt Nilsson	Erikslustvägen 62	216 18 Malmö	040-15 98 03, 040-15733, 040-15 97 47	bengt@fioler.se	www.fioler.se
Roland Nilsson	Erikslustvägen 62	216 18 Malmö	040-15 98 03, 040-15 97 47	roland@fioler.se	www.fioler.se
Astrid Pullar	Bergsgatan 29	832 41 Frösön	063-13 77 99, 073-8052592	pullar.a@telia.com	
Arne Rydberg	Odengatan 23	114 24 Stockholm	08-20 53 56, 08-20 56 96	info@strakton.se	
Sebastian Skarp	Regeringsgatan 72	111 39 Stockholm	08-22 24 20	kontakt@sebastianskarp.se	www.sebastianskarp.se
Susan Stedman	Behmbrogatan 7	611 34 Nyköping	0155-26 70 80	stedmancello@hotmail.com	
Michael Wallmo	Luthergatan 23 C	802 53 Gävle	026-622952, 073-5150992	wallmo@svit.se	
Roland Wiklund	Vanadisplan 8	113 31 Stockholm	08-33 21 53, 08-33 26 11	roland.wiklund@comhem.se	
Jan Åslund	Daljunkaregatan 10	791 37 Falun	023-132 87	aslund@svit.se	
Jens Bergholm	Skadronsgatan 19	217 49 Malmö	040-98 19 80	violinmakarn@telia.com	
Niclas Berglund	Västra Esplanaden 9 B	903 25 Umeå	090-773217, 070-6939674	coperniclas@spray.se	
Gunnar Brandin	Dalagatan 7	795 31 Rättvik	0248-40411, 797056	gunnarbrandin@violinmakare.se	
Kent Brestan	Mariebergsgatan 10 A	731 34 Köping	0221-10161, 0730-547299		
Philippe Dormond	Hålvägen 26	147 53 Tumba	08-53 06 08 76, 073-9746547	dormond_philippe@yahoo.com	
Albert Eckerbom	Tubbarp	578 91 Aneby	0140-230 20	eckerboms@violinatelje.nu	www.violinatelje.nu
Robert Eriksson	Spångatan 1	671 30 Arvika	070-2530270, 0570-14532, 070-2530270	roberteriksson@violinmakare.se	www.roberteriksson.se
Anders Gill	Ringvägen 2	824 43 Hudiksvall	0650-74 03 33	andersgill@hotmail.com	
Vera Gärtner	V:a Allén 17	181 62 Lidingö	08-7660789, 0739-155805	veragartner@post.utfors.se	
Leif Hjortborg	Polhemsgatan 20 B, 4 tr	112 36 Stockholm	08-654 77 88, 070-6617711	leif.hjortborg@tele2.se	
Kenneth Jansson	Hornsgatan 73	118 49 Stockholm	08-84 13 40, 070-2166673	kenneth.jansson@kmh.se	
Tommy Johansson	Ripstigen 1	780 50 Vansbro	0281-224 11, 070-569 48 30	johansson_tommy@hotmail.com	
Ulf Kloo	Gamla Skolan	373 02 Ramdala	0455-410 80, 0733-99 00 39	ulf.kloo@telia.com	
Stefan Lindholm	Västerängsvägen 24	182 46 Enebyberg	08-758 21 81, 073-02 68 806	s_lindholm1983@hotmail.com	
Pierre Lindström	Gruvgatan 26	791 62 Falun	023-698 07	pierre.lindstrom@telia.com	
Bergljot Hedda Lunde	Bergdalen	178 93 Drottningholm	0703-842377, 0703-842377	bhedda@hotmail.com	
Oscar Löfstrand	Berggrenska gården, Kyrkog 14	803 20 Gävle	026-65 18 86	oscar.lofstrand@violinatelje.se	www.violinatelje.se
Anders Norudde	Vinbärsvägen 10	691 47 Karlskoga	0586-508 58, 0730-555833	anorudde@spray.se	
Åsa Strindin	Starvägen 12	861 34 Timrå	060-10 00 17	asa.strindin@telia.com	
Staffan Rasmusson	Hagvägen 28	792 34 Mora	0250-12841, 070-3187298	staffanrasmusson@violinmakare.se	www.staffanrasmusson.se
Stefan Hansen	Margaretagården/Skirö	574 96 Vetlanda	0383-462113	mailto@geigenbauhansen.de	www.geigenbauhansen.de